

E.ON Ag:n yhtiökokous 6.5.2009, Essen

Pro Hanhikivi ry:n edustaja Hanna Halmeenpää osallistui keskiviikkona 6.5. saksalaisen energijätti E.ON:in vuosittaiseen yhtiökokoukseen Saksan Essenissä. E.ON AG:n tytäryhtiö E.ON Nordic on Fennovoiman suurin yksittäinen osakas 34% osuudellaan ja yhtiön ydinvoimatekninen asiantuntija. Messukeskus Grugahalleen Essenissä oli keskiviikkona saapunut yli 4000 E.ON AG:n osakkeenomistajaa. Saksalaisen Kriittiset osakkeenomistajat – organisaation kutsumana paikalla oli myös useita eri kansalais- ja ympäristöjärjestöjen edustajia Saksasta, Venäjältä ja Pro Hanhikiven nimissä siis myös Suomesta. Kriittiset osakkeenomistajat -ryhmä omistaa osakkeita ja käyttää puhe- ja äänioikeutta useissa kansainvälisissä yhtiöissä ja pankeissa.

Yhtiökokouksen alkajaisiksi E.ON AG:n johtaja Dr. Wulf H. Bernotat esitteli pääpiirteissään E.ON:in 10 miljardin euron voitollisen tuloksen ja saavutukset vuodelta 2008 sekä yleispiirteisen vision yhtiön tulevaisuudesta. E.ON AG tavoittelee kansainvälistä johtoasemaa energia-alalla ja on siten laajentamassa markkina-alueitaan kaikkialla maailmassa, mm. Pohjoismaissa. Investointien osalta E.ON:in painopiste on perinteisen energiakapasiteetin lisäämisessä, mutta yhtiö tavoittelee kasvua toki myös uusiutuvan energian tuotannossa: vuoteen 2011 mennessä uusiutuviin panostetaan yhteensä 5 miljardia euroa, koko investointikapasiteetin ollessa 30 miljardia euroa. Yhtiön johtaja Bernotat sanoo kymmenesosan E.ON:in investoinneista suuntautuvan ympäristöystävälliseen energiaan, johon E.ON katsoo myös ydinvoiman kuuluvan.

Keskiviikkona Bernotat, yhtiön muun johdon ohella kuuli kuitenkin yli kolmea tuntia kestäneen keskusteluosion aikana pääasiassa eriäviä mielipiteitä niin yhtiön ydinvoimainvestointien ympäristöystävällisyydestä kuin myös Saksaan ja Iso-Britanniaan suunniteltujen uusien hiili- ja kaasuvoimaloiden ilmastovaikutuksista. Yhtiön johto vastasi myös lukuisiin, noin 12 kriittisen puheenvuoron esittäjän kysymyksiin, koskien E.ON:in energia- ja investointipolitiikkaa.

Pro Hanhikiven Hanna Halmeenpää käytti tilaisuudessa useita puheenvuoroja, joissa hän esitteli E.ON:in ja Fennovoiman yhteisiä hankesuunnitelmia Pyhäjoella ja muualla Suomessa. „Kaikesta päätellen yhdistyksemme viesti meni oikeaan osoitteeseen ja ensikäden tiedot E.ON:in toimista Suomessa olivat enemmistölle osakkeenomistajista täysin uutta informaatiota.“, kertoo Halmeenpää, joka saksankielisen puheensa päätteeksi keräsi kokouksalissa paitsi raikuvat aplodit, myös yhteensä kuuden eri osakkaan äänioikeudet yhtiökokouksen äänetysoosuutta varten Pro Hanhikiven ja Kriittisten osakkeenomistajien pöytään.

Halmeenpään kysymykseen ydinvoimalan soveltuvuudesta Hanhikiven luontoarvoja vastaavalle alueelle Saksassa E.ON:in johtaja Bernotat vastasi yksiselitteisesti; Saksaan ei voi rakentaa uutta ydinvoimaa lainkaan, joten mikään paikka Saksassa ei sovelias ydinvoimalalle.

E.ON:in aktiivisuus ydinvoimaosaamisensa markkinoinnissa Saksan ulkopuolella rajoittuu yhtiön johdon kommenttien perusteella kuitenkin vain rakentamiseen ja energian tuotantoon. Tuotettava sähkö syötettäisiin E.ON:in mukaan yhteispohjoismaiseen energiaverkkoon, teollisuuden tarpeisiin. Tämän tarkemmin energian määränpäättä ei määritelty. Ydinjätteiden loppusijoitusta koskevaan Halmeenpään kysymykseen johtajisto ei kyennyt vastaamaan, vaan totesi jätteistä huolehdittavan mahdollisen uuden ydinvoimalan tapauksessa Suomessa kansallisesti.

„Esiinnostettu suomalainen Posivan loppusijoitussuunnitelma ei Posivan oman ilmoituksen mukaan Fennovoiman ja E.ON:in osalta kuitenkaan tule kyseeseen.“ Halmeenpää huomauttaa.

Hanhikiveen suunnitellun ydinvoimalan ympäristövaikutusten osalta E.ON:in johto tyytyi vetoamaan tehtyihin ympäristöselvityksiin, joihin Suomen viranomaiset tarvittaessa vaativat täydennyksiä. Fennovoiman YVA-selostusta on arvosteltu puutteellisuudesta erityisesti Pyhäjoen sijoituspaikkavaihtoehdon osalta ja yhtiö onkin joutunut laatimaan suunnitelman tehtyjen selvitysten täydentämisestä lokakuun 2009 loppuun mennessä mm. Perämeren vesiekosysteemin tarkemman nykytilan selvittämiseksi.

Halmeenpää kertoo tiedustelleensa E.ON:in johdolta myös Suomeen suunnattujen ydinvoimainvestointien määrää ja saaneensa vastaukseksi, ettei yhtiö tee mitään investointeja ennen Suomen eduskunnan, arviolta vuonna 2010 tehtävää periaatepäätöstä Fennovoiman ydinvoimalahankkeen suhteen. Maan hankintaan Suomessa E.ON kertoi kuitenkin sitoutuneensa kaikilla Fennovoiman vaihtoehtoisilla laitospaikkakunnilla.

Vastausta kysymykseen suunnitellun ydinvoimalaitoksen polttoaineen ja rikastetun uraanin hankintapaikasta E.ON:in Bernotat ei halunnut ryhtyä arvioimaan. Myöskään vakuutuksia ydinvoimalaonnettomuuden varalle E.ON:illa ei Bernotatin mukaan ole Suomessa aikeitakaan ottaa, ellei Suomen ydinenergialakia muuteta tätä vaativaksi. Samoin sävelin E.ON:in johtaja vastasi myös kysymykseen kansanäänestyksen vaatimuksesta paikkakunnilla, jonne ydinvoimaa suunnitellaan; ellei laki tätä edellytä, E.ON ei hyväksy vaatimuksia kansalaisten mielipiteen huomioimisesta.

Halmeenpää toteaa E.ON:in johdon vastausten vakuuttaneen hänet siitä, etteivät yhtiön markkinoimat uuden sukupolven ydinvoimalaitokset missään tapauksessa sovellu sen paremmin Suomessa kuin muuallakaan maailmassa rakennettaviksi ympäristöystävällisyyden tai ilmastopolitiikan nimissä. „Saksalaisen energiakonserni E.ON:in miljardiluokan voittoja suunnitteilla olevat ydinvoimalat mitä ilmeisimmin sen sijaan kasvattaisivat entisestään.“, Halmeenpää summaa yhtiökokouksen annin Pro Hanhikiven näkökulmasta.

Lisätiedot:

Pro Hanhikivi ry

Hanna Halmeenpää, p. 050 5644122
hanna.halmeenpaa@hotmail.com
www.prohanhikivi.net pro.hanhikivi@omanetti.fi
www.hanhikivi.net

Selonteko E.ON:in yhtiökokouksesta 6.5.2009:
<http://www.contratom.de/news/newsanzeige.php?newsid=14075>

Lehdistötilaisuus ja eduskunta, 24.4.200, Helsinki

Ydinvoimayhtiöt ajavat taloudellista etua itselleen juurikaan välittämättä paikallisesta hyvinvoinnista. Tämä on tullut hyvin esille varsinkin Loviisassa, joka on ollut ydinvoimapaikkaunta jo yli 30 vuotta. Loviisan kaupungin pysähtyneisyydestä, innovoinnin puutteesta ja mahdollisuuksien hyödyntämättä jättämisestä ja sen asukkaiden tilanteesta kertoi ydinvoima- ja uraaniliikkeiden edustajien tiedotustilaisuudessa Helsingin Lasipalatsissa kaupunginvaltuutettu Sonja Ilvetsalo Loviisasta. Vaikka Loviisa on jo vuosikymmeniä nauttinut ydinvoiman tuomasta ”piristysruiskeesta”, ei se ole tuonut alueelle pysyvää hyötyä tai autuutta. Asiat ovat jopa huonommin, kuin naapurikunnissa.

Lasipalatsin lehdistötilaisuuteen oli kokoontunut joukko kansalaisliikkeiden edustajia uranikaivos- ja ydinvoimapaikkakunnilta. Tilaisuudessa puhuivat mm. kansanedustajat Tanja Karpela, Johanna Sumuvuori ja Pentti Tiusanen. Asiantuntijana kaivos- ja ydinjätteen loppusijoituksesta oli kertomassa professori, geologi Matti Saarnisto. Terveiset Pyhäjoelta tilaisuuteen veivät Pro Hanhikivi yhdistyksen puheenjohtaja Helena Maijala ja sihteeri Katja Sipilä.

Lehdistötilaisuuden jälkeen kansalaisjärjestöjen edustajat vierailivat myös eduskunnassa. Kansanedustaja Pirkko Ruohonen-Lernerin ja Suomen luonnonsuojeluliiton kutsumana paikalle saapuneet kansanedustajat esittivät kansalaisjärjestöjen edustajille kiinnostuneina paljon kysymyksiä ja olivat kiitollisia, että heille tuotiin näin paikallisia terveisiä ja ajankohtaista tietoa tilanteesta ydinvoima- ja uranikaivoshankkeiden paikkakunnilla. Edustajien puheenvuoroissa viitattiin siihen, miten energiayhtiöt lähes viikoittain järjestävät erilaisia tiedotus- ja suhdetoimintatilaisuuksia, joihin kansanedustajat saavat kutsuja. Totesimme siis tiedon tarjonnan olevan yksipuolista ja lobbauksen voimakasta myös valtakunnan tasolla.

Mielenosoitus 25.4.2009, Helsinki

Pro Hanhikivi osallistui valtakunnalliseen mielenosoitukseen Helsingissä 25.4.09. Lauantaille järjestettyyn Ydinvoimavastaiseen mielenosoitukseen osallistui arviolta 800 ydinvoiman ja uranikaivosten vastustajaa. Samalla muisteltiin 23 vuotta sitten tapahtunutta Tshernobylin onnettomuutta, jonka vaikutuksista ja uhrien lukumäärästä edelleen kiistellään. Pro Hanhikivi –panderollin mukana kulkueessa eduskuntatalolta kolmensepänpatsaalle oli myös kymmenen yhdistyksen jäsentä. Kansanäänestysvaatimus, ihmisten kasvava ydinvoiman ja uranikaivosten vastustus, paikallisten kansanliikkeiden herääminen ja mm. Pyhäjoen Hanhikiven alue erityispiirteineen nousi esille myös puheenvuoroissa kolmensepänpatsasaukiolla.

Lisätiedot:

Pro Hanhikivi ry
Helena Maijala p. 040 7069567
helena.maijala@omanetti.fi
www.prohanhikivi.net pro.hanhikivi@omanetti.fi
www.hanhikivi.net

Kansanäänestys ydinvoimasta

Pyhäjoen kunta on yhtenä paikkavaihtoehtona Fennovoima Oy:n ydinvoimalalle. Ydinvoimalan rakentaminen mille tahansa paikkakunnalle vaikuttaa monin tavoin kuntalaisten elämään ja kunnan talouteen. Ydinvoimalan rakentaminen paikkakunnalle muuttaa myös merkittävästi kunnan imagoa ja ihmisten arkielämää. YVA-selvitysten ja lausuntojen perusteella paikkakunnilla on kuitenkin merkittäviä eroja. Tämän vuoksi on mielestämme erittäin tärkeää, että Pyhäjoen kunnassa arvioidaan tarkkaan onko Pyhäjoen Hankikivi ollenkaan sopiva paikka ydinvoimalalle. Lisäksi ydinvoimala-asiassa ja siihen liittyvässä päätöksenteossa tulee huomioida myös kuntalaisten mielipide järjestämällä kansanäänestys.

Kansanäänestystä vaativa kansalaisadressi luovutettiin Pyhäjoen kuntaan jo **29.10.2007**. Kansanäänestysvaatimuksen oli allekirjoittanut reilun viikon aikana 546 pyhäjokista äänioikeutettua. Kuntalain 31 §:n mukaan kansanäänestysaloitteen taakse vaaditaan vähintään viisi prosenttia äänioikeutetuista kunnan asukkaista. Nimiä näissä kansanäänestystä vaatineissa listoissa oli n. 20 % kunnan äänioikeutetuista asukkaista.

Kunnanhallituksen esityksen mukaan valtuusto päätti 18.12.2007, että **tässä vaiheessa Pyhäjoen ydinvoimala-asiasta ei järjestetä kunnallista kansanäänestystä**. Perusteluina mm.seuraavaa: *"Fennovoima Oy:n esittämän aikatauluarvion mukaan periaatepäätöshakemus tulee vireille 2009. Pyhäjoen kunnan lopullisen kannan eli ydinenergialain 12 §:n mukaisen lausunnon ratkaisee siis syksyllä 2008 valittava uusi valtuusto. Tuolloin on käytettävissä kaikki se materiaali mitä hankkeen arvioimiseksi valtioneuvosto edellyttää." Ja "Kuntaliitolta on pyydetty ja saatu lausunto kansanäänestysasiasta, jossa todetaan mm., että koska nykyinen valtuusto ei päättä kunnan lopullisesta kannasta asiaan, ... Kysymys kansanäänestyksen toimittamisesta olisi syytä jättää uuden valtuuston arvioitavaksi."*

Valtuustoaloite

Pro Hanhikivi jätti 18.3.2009 valtuustolle aloitteen kansanäänestyksen järjestämisestä ydinvoimala-asiassa.

Periaatepäätöshakemus (Fennovoima) on jätetty tammikuun alussa.

Arvion mukaa kaikki se materiaali mitä hankkeen arvioimiseksi valtioneuvosto edellyttää on kuntalaisten saatavilla alkukesän aikana. Tässä vaiheessa tultaneen kysymään myös kunnan kantaa ydinvoima-asiaan.

Pro Hanhikivi valtuustoryhmä edellyttää, että kunnassa järjestetään kansanäänestys, jossa kuntalaisilta kysytään: Onko Pyhäjoki oikea paikka ydinvoimalalle? JAA / EI

Lisäksi Pro Hanhikivi edellyttää, että kansanäänestys toteutetaan ja siitä informoidaan kuntalaisia hyvissä ajoin, ennen kuin periaatepäätöksen mukainen kunnan lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle annetaan ja että kunta järjestää yleisötilaisuuden, jossa asian eri puolia käsitellään myös muulta, kuin ydinvoimamyönteiseltä tai Fennovoiman kannalta. Pyydämme valtuustoa päättämään viipymättä, milloin kansanäänestys toteutetaan.

Kunnanhallitus on käsitellyt asian 27.4.2009 kokouksessa ja esittää valtuustolle, että ydinvoimala-asiasta ei järjestetä kansanäänestystä, perustellen asiaa mm. sillä, että lokakuun 2008 kunnallisvaalit olivat "ydinvoimavaalit" ja ehdokkaiden kannat ydinvoima-asiaan ovat tulleet esille. Pro Hanhikiven mielestä tälle asialle ei ole näyttöä vaan se on kunnanhallituksen mielipide.

Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että: *valtuuston on päätettävä kansanäänestyksen toimittamisesta 60 päivää ennen äänestyspäivää ja koska Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa periaatepäätöshakemukseen 15.6. mennessä, äänestystä ei olisi mahdollista järjestää.*

Toisin sanoen, alun perin syksyllä 2007 äänestystä vaadittaessa se oli liian aikaista ja nyt valtuustoaloitteen myötä liian myöhäistä.

Mielestämme on kansalaisten oikeuksien aliarvioimista käsitellä asia tällä tavalla. Mikäli kunnanhallitus olisi käsitellyt asian heti 18.3.2009 olleen valtuuston kokouksen jälkeen seuraavassa kokouksessaan ja tuonut asian 1.4.2009 pidettyyn valtuuston kokoukseen, aikaa olisi ollut riittävästi. Herääkin ajatus, asian tahallisesta viivyttämisestä.

Lisäksi kunnan tulisi periaatepäätöslausunnossaan todeta tämä asia ja ilmoittaa Työ- ja elinkeinoministeriölle, että kunta ei voi antaa päätöstä asiassa, ennen kuin kuntalaisten tahtoa on kuultu ja kansaaäänestys asiasta järjestetty.

Lisätiedot:

Pro Hanhikivi ry

Helena Maijala p. 040 7069567
helena.maijala@omanetti.fi

Katja Sipilä p. 040 7244832
k.sipila@suomi42.fi

www.prohanhikivi.net pro.hanhikivi@omanetti.fi
www.hanhikivi.net